

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА
ПЛЕЦЬКОГО В М. ОСВЕНЦІМ (ПОЛЬЩА)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ У СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
II Міжнародної науково-практичної конференції**

**Мукачево
12-13 травня 2022 року**

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 18 від «10» травня 2022 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 травня 2022 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2022. 495 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти індивідуальної траєкторії професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, туризму, розвитку індустрії гостинності та збереження історико-культурної спадщини, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного та культурно-мистецького простору.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

РЕПКО І.П., ОДАРЧЕНКО В.І., ЗАДОРЖНЯ Я.І. Гуманізація освітнього процесу в умовах воєнного стану: нормативний аспект	159
РЕШКО В.Й., ГОРВАТ М.В. Особливості розвитку творчого мислення учнів початкової школи	161
РОЗМАН І.І., ВОНЧАК Я. В. Інформаційно-комунікаційні технології: чинник підвищення якості освіти	164
РОЗМАН І.І., ГАРАГОНІЧ І.В. Адаптація молодого педагога до роботи в школі: методичні засади	166
РОЗМАН І.І., МАРИНА І.І. Інноваційні підходи до підготовки педагогів у контексті реформування системи вищої освіти	168
РОЗМАН І.І., ЧОПЕЙ М.І. Підготовка вчителів початкових класів до використання ігрових технологій	169
РУСИН А. Theoretical basis of teaching lexical material of senior school learners at the english language lessons	171
РЯБЕЦЬ Д.В. Педагог як фасилітатор інноваційного освітнього процесу	173
СИМОНЯН В. В. Етапи розвитку етнокультурної компетентності майбутнього викладача вокалу	175
СІДОР Ю.І., ТОВКАНЕЦЬ Г.В., КОСТИНСЬКА О.В. Принципи національно-патріотичного виховання дітей в українській початковій школі	177
СОФЛКАНИЧ І. М., ПИНЗЕНИК О. М. Аналіз моделі оновлення розвивального середовища ЗДО	179
СОЧКА О. М., ПИНЗЕНИК О. М. Компоненти інноваційної компетентності керівника закладу освіти	181
СУХАРЮК О.І., КОБАЛЬ В.І. Історичні особливості розвитку закладів позашкільної освіти Закарпаття кінця ХІХ – початку ХХ ст.	183
ТЕЛИЧКО В. Ю. Можливості технології «Квест» під час вивчення студентами іноземних мов	185
ТОВТИН А.І., ЛІБА О.М. Технологія «Створення ситуації успіху»: теоретичний аналіз	187
ТОМПА-БАЧКОВ Є. Т., ЛАЛАК Н. В. Професійна мобільність учителя: сутність дефініції	189
ТРИФАНОВА Д. А., БРИЖАК Н. Ю. Формування культури спілкування молодших школярів в освітньому процесі	191
ТЯГУР В.М. Переваги інтегрованого курсу «Дизайн і технології» для розвитку технологічної освіти у початковій школі	193
ФЕЛЬЦАН І.М., СУЧКОВА О.А. Комбінована наочність як ефективний засіб формування лексичної компетентності учнів старшої школи	195
ФЕНЦИК О. М. Теоретико-методичні засади професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів до комунікативно-мовленнєвого учнів	197
ФЕНЦИК О. М., РЕПЯНЧИН О.Л. Педагогічні засади формування читацької грамотності молодших школярів	200
ФЕНЦИК О.М., СТЕПАНЮК Б.Ю. Мовленнєвий розвиток здобувачів початкової освіти на уроках української мови: зміст та основні його напрями	202
ФЕНЦИК О. М., ШУХ М.А. Формування творчих здібностей молодших школярів на уроках мовно-літературної освітньої галузі	204
ФІЗЕР В.С. Формування педагогічного артистизму майбутнього вчителя музичного мистецтва	206
ФІЗЕШ О.Й. Діяльність закладів професійної освіти в Закарпатті (50-80 рр. ХХ століття)	208
ХОМА О. М. Інноваційні тенденції у методиці викладання мовно-літературної освітньої галузі	210

вміннями, особистісно орієнтованими технологіями навчання, мати педагогічну спрямованість на професійний саморозвиток. Адже саме він у контексті особистісно орієнтованого підходу виступає не як пасивний виконавець чужих методик, а як творча індивідуальність яка здатна розробити власну педагогічну концепцію, програму чи технологію.

Отже, вдосконаленню професійної підготовки педагогів початкової школи сприятиме створення інтегративних інноваційних курсів, реалізація єдності теорії і практики, підготовка педагога до інноваційної професійної діяльності.

Література

1. Концепція загальної середньої освіти (12-річна школа). *Директор школи*. 2002. № 1. С. 5–15.
2. Пехота Е. Н. Индивидуализация профессионально-педагогической деятельности учителя. Київ : Вища школа, 1997. С. 4
3. Андрощук Л. М. Формування індивідуального стилю діяльності майбутнього вчителя хореографії : дис. канд. наук: 13.00.04. Полтава, 2009. 28 с.
4. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/344/2013/>
5. Тихонова Т. В. Особистісно-діяльнісний підхід у професійній підготовці майбутнього вчителя інформатики. *Наукові праці Чорноморський державний університет імені Петра Могили. Серія : Педагогіка*. 2000. Том 7. С. 92–98.

УДК 802.0:37-5

РУСИН А.
Мукачівський державний університет

THE ORETICAL BASIS OF TEACHING LEXICAL MATERIAL OF SENIOR SCHOOL LEARNERS AT THE ENGLISH LANGUAGE LESSONS

The knowledge of a foreign language is an important precondition for personal, cultural, professional and economic contacts. Learning a foreign language is associated primarily with learning the correct understanding and use of whole classes of words, that is lexicon. Thas. We have to note, that the vocabulary is a set of words and similar to them in terms of functions of associations that form a certain system and consist of lexical units.

Quantity lexical units to be mastered in school, foreign language programs have been identified for different types of schools. Lexical unit and the word is not the same. Every word is a lexical unit. [3, p. 91].

However, not every unit represents a word. Lexical units can be whole and separate. There are different typologies of lexical units. It is based on two criteria: the ratio of the content and form of the word in the native language and foreign, taking into account possible interference and the nature of the word in the language being studied.

According to N. Nikolaev there are 8 types of words:

- 1) international and borrowed words with the same meaning in two languages;
- 2) derivatives and complex words;
- 3) words, the volume of which does not contradict the semantic volume of words in native language;

- 4) words that are specific in their content for the language being studied;
- 5) words common to the native language of the root, but differing in content;
- 6) word combinations and complex words. Individual components of which although known to students, they are not similar in meaning to semantically close words of the native language;
- 7) lexical units, the volume of meaning of which is wider than the volume of meanings corresponding words of the native language;
- 8) lexical units, the volume of which is already the volume of the corresponding words of the native language [1, p. 120].

The analysis of scientific and pedagogical literature shows that the problem of learning lexical material has been studied in the works of such domestic and foreign scholars as V. Artemov, L. Bankevich, I. Batsenko, B. Belyaev, I. Berman, A. Bokovnya, V. Buchbinder, N. Vyshnyakova, V. Gorbachev, Y. Gnatkevich, O. Dolmatovskaya, Y. Zhluktenko, V. Korostylov, O. Leontiev, E. Miroshnichenko, O. Petraschuk, S. Stepashchenko, O. Tarnopolsky, S. Shatilov, W. Borber, R. Carter, M. McCarthy, R. Ellis, R. Gairns, D. Gardner, M. Lewis, I. Nation, N. Schmitt, L. Taylor, K. Vogel and others.

According with the results of investigation, the successful mastery of foreign lexical items is one of the most important conditions for language acquisition. At the same time, there are great difficulties in accumulating lexical material. One of the reasons for this is the infinity of language and its vocabulary. To achieve fairly fast results, it is necessary to limit the amount of lexical material being studied, carefully choose promising areas of language acquisition. This can be the vocabulary of everyday communication, the subject matter and content of which is sufficient reflected in textbooks, as well as in numerous phrasebooks and manuals on foreign languages.

The adequate memorization of words cannot ensure the formation of speech skills. In order for students to memorize words, they need to be repeated many times with mandatory comprehension control. It is necessary to constantly form and expand the vocabulary of students through new lexical items. It should be noted that the teacher must ensure the systematic repetition of previously studied LU at all levels of education [3, p.14].

The assimilation of LU occurs through non-communicative, conditionally communicative, communicative exercises aimed at acquiring relevant knowledge, skills and ability to use acquired skills in all types of speech activity.

Among the non-communicative exercises and tasks for acquiring knowledge about the form of LU (oral and written) can be called the implementation of certain actions with the subsequent derivation of the rule. The possible actions can be the repetition of words, phrases and speech clichés for the teacher / speaker, with emphasis on a certain sound, sound combination and formulation of a rule on the peculiarities of the sound of certain LU.

The examples of exercises to acquire knowledge of basic concepts: root, prefix, suffix can be: naming words with a certain spelling, affix, etc. and formulating rules for reading / writing LU, awareness of markers that denote part of speech.

The exercises for mastering the knowledge of the rules of word formation in a foreign language (word formation, conversion) can be such as: grouping words by various formal features: word-forming components, parts of speech, etc.; formulation of word formation rules [2, p. 66].

Thus, the general stages of mastering foreign language vocabulary are identified, namely: 1) the stage of acquainting students with new LU, which is the formation of knowledge about the lexical system of IM, the rules of its use, semantization of LU (disclosure of LU), demonstration of its use; 2) the stage of automation of actions of students with new LU (skills development).

Література

1. Nation I. Learning Vocabulary in Another Language. Cambridge: CUP, 2002. 477 p.
2. Nattinger J. Some current trends in vocabulary teaching. *Vocabulary and Language Teaching*. London : Longman, 2014. P. 62-82.
3. Richards C.J. Approaches and Methods in Language Teaching / C. J. Richards, T. S. Rodgers. Cambridge: CUP, 2008. 171 p.

УДК [37.091.12-051:316.454.4:159.955]:37:001.895

РЯБЕЦЬ Д.В.

Мукачівський державний університет

ПЕДАГОГ ЯК ФАСИЛІТАТОР ІННОВАЦІЙНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Сьогодні суспільство в ряді обставин (економічних, фінансових, кадрових тощо) стикається з абсолютно новою ситуацією в освіті. Постала потреба в зміні умов, форм і механізмів навчання, особливо у професійній сфері. Готовність педагогів до саморозвитку, вміння генерувати та втілювати нові ідеї набуває все більшого значення для освіти. Фасилітаційна технологія може бути цінним інструментом для командної роботи, пошуку та прийняття рішень.

Фасилітація (від англійського *facilitate* – допомагати) – форма групової роботи, яка «спрямована на прояснення та досягнення групою поставленої мети, на вироблення рішення стосовно дуже складних або дуже важливих завдань. Загалом у соціальній психології під фасилітацією розуміють підвищення швидкості або продуктивності діяльності окремого індивіда внаслідок актуалізації у його свідомості образу (сприйняття, уявлення) іншої людини або групи людей, які є суперниками або спостерігачами дій даного індивіда» [1].

Мета фасилітації полягає в організації ефективної роботи здобувачів освіти з урахуванням гуманізму, особистісного саморозвитку, конструктивної взаємодії.

Значною мірою процес фасилітації особистісного зростання базується на діалозі фасилітатора з тими, на кого спрямований його вплив.

У фасилітаційному процесі ключову роль відіграє фасилітатор – людина, яка стимулює та спрямовує процес пошуку та аналізу інформації учасниками дискусії. Це є нейтральний лідер, який сприяє підвищенню ефективності групової роботи.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>